

SKOLFS 2022:192

Utkom från trycket
den 10 juni 2022

**Föreskrifter
om ändring i Skolverkets föreskrifter
(SKOLFS 2020:13) om ämnesplan för ämnet
lastbilspåbyggnadsteknik i gymnasieskolan och inom
kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå;**

beslutade den 17 maj 2022.

Med stöd av 1 kap. 4 § gymnasieförordningen (2010:2039) och 2 kap. 13 § förordningen (2011:1108) om vuxenutbildning föreskriver Skolverket att bilagan till Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2020:13) om ämnesplan för ämnet lastbilspåbyggnadsteknik i gymnasieskolan och inom kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå ska ha följande lydelse.

Dessa föreskrifter träder i kraft den 1 juli 2022.

På Skolverkets vägnar

PETER FREDRIKSSON

Anette Levin

Lastbilspåbyggnadsteknik

Ämnet lastbilspåbyggnadsteknik behandlar montering och anpassning av vald chassiburen lastbilspåbyggnad med tillhörande utrustning på lastbilar.

Ämnets syfte

Undervisningen i ämnet lastbilspåbyggnadsteknik ska syfta till att eleverna utvecklar kunskaper om vald lastbilspåbyggnad och tillhörande utrustning samt dess användningsområden. Eleven ska även ges möjlighet att utveckla kunskaper om olika system och komponenter för vald lastbilspåbyggnad och tillhörande utrustning. Undervisningen ska även ge eleverna möjlighet att utveckla förmåga att genomföra montering och systeminstallation. Genom undervisningen ska eleverna ges möjlighet att utveckla förmåga att genomföra enklare felsökning, diagnostisering och reparationer av lastbilspåbyggnader och tillhörande utrustning.

Vidare ska undervisningen leda till att eleverna utvecklar förmåga att använda manualer, relevanta informationssystem och övrig utrustning i samband med montering och systeminstallation samt vid felsökning och reparationer.

Undervisningen ska bidra till att eleverna utvecklar förmåga att arbeta på ett kvalitetsmässigt sätt utifrån lagar och andra bestämmelser inom området.

Undervisningen ska ge eleverna möjlighet att utveckla en yrkesidentitet och ett yrkesmässigt språk samt förmåga att kommunicera med såväl arbetskamrater som kunder. Eleverna ska även ges möjlighet att utveckla en förståelse för vikten av ett ansvarsfullt förhållningssätt gentemot kunden och kundens egendom.

Undervisningen ska även leda till att eleverna utvecklar förmåga att arbeta med problemlösning såväl självständigt som tillsammans med andra. Vidare ska undervisningen leda till att eleverna utvecklar förmåga att dokumentera och kvalitetssäkra arbetet samt reflektera över hur arbetsprocessen har påverkat resultatet.

I undervisningen ska eleverna ges möjlighet att arbeta med uppgifter som återspeglar och förbereder för situationer som eleverna kommer att möta i yrkeslivet. Dessa uppgifter ska ge eleverna möjlighet att arbeta med problemlösning under laborativa former.

Undervisningen i ämnet lastbilspåbyggnadsteknik ska ge eleverna förutsättningar att utveckla följande:

1. Kunskaper om vald lastbilspåbyggnad och tillhörande utrustning, deras olika system och komponenter samt hur de samverkar.
2. Förmåga att montera och göra systeminstallation av lastbilspåbyggnaden och dess utrustning på lastbilar.
3. Förmåga att genomföra enklare felsökning, diagnostisering och reparationer av lastbilspåbyggnaden och tillhörande utrustning samt olika system och komponenter.

4. Förmåga att använda specialverktyg samt verktyg och övrig utrustning.
5. Förmåga att använda manualer, scheman och digitala informationssystem i samband med felsökning och reparationer.
6. Förmåga att arbeta och samarbeta på ett säkert, miljö- och kvalitetsmässigt sätt utifrån lagar och andra bestämmelser.
7. Förmåga att använda ett yrkesmässigt språk samt kunna anpassa språket efter målgruppen.

Kurser i ämnet

Lastbilspåbyggnad – specialisering, 100 poäng, som bygger på kursen lastbilar – system- och diagnosteknik 2. Kursen kan läsas flera gånger med olika innehåll.

Lastbilspåbyggnad – specialisering, 100 poäng

Kurskod: LALLAS00S

Kursen lastbilspåbyggnad – specialisering omfattar punkterna 1–7 under rubriken Ämnets syfte.

Centralt innehåll

Undervisningen i kursen ska behandla följande centrala innehåll:

- Vald lastbilspåbyggnad med tillhörande utrustning, konstruktion, funktion, system och komponenter samt användningsområden.
- Metoder för och genomförande av enklare montering och systeminstallation av chassiburen lastbilspåbyggnad och utrustning på lastbilar.
- Metoder för och genomförande av enklare felsökning, diagnostisering och reparationer av lastbilspåbyggnaden med tillhörande utrustning samt olika system och komponenter.
- Metoder för och genomförande av demontering, montering och justering av komponenter i samband med reparationer.
- Säkerhetskontroll av vald lastbilspåbyggnads funktioner och tillhörande utrustning.
- Metoder för användning av specialverktyg på ett kvalitetsmässigt sätt samt vård av dessa.
- Fordons- och påbyggnadstillverkarens anvisningar, scheman och teknisk information på svenska och engelska.
- Arbetsinstruktioner, servicelitteratur och system för reservdelsbeställning på svenska och engelska.
- Säkerhet på arbetsplatsen och förebyggande av person- och egendoms-skador.
- Lagar och andra bestämmelser som gäller för arbetet.
- Arbete med problemlösning och uppgifter såväl självständigt som tillsammans med andra.
- Yrkesmässigt språk, kommunikation och målgruppsanpassning.

Betyget E

Eleven beskriver **översiktligt** funktionsprinciper för och konstruktioner av vald lastbilspåbyggnad och utrustning, olika system och komponenter samt hur de samverkar.

Eleven utför, **i samråd** med handledare, i bekanta situationer enklare montering samt systeminstallation av vald lastbilspåbyggnad och utrustning. Dessutom utför eleven, **i samråd** med handledare, i bekanta situationer enklare felsökning och reparationer av lastbilspåbyggnaden, komponenter och tillhörande utrustning. Vid reparationer utför eleven, **i samråd** med handledare, i bekanta situationer den demontering, montering samt justering av komponenter som arbetet kräver.

I arbetet använder eleven **med viss säkerhet** rätt arbetsmetod och med **visst** handlag specialverktyg, verktyg och utrustning. Dessutom använder eleven **med viss säkerhet** manualer, scheman och digitala informationssystem. Eleven arbetar på ett säkert, miljö- och kvalitetsmässigt sätt utifrån lagar och andra bestämmelser samt fordons- eller påbyggnadstillverkarens krav.

När eleven kommunicerar med kunder och arbetskamrater använder eleven **med viss säkerhet** ett yrkesmässigt språk. I kommunikationen med kunder anpassar eleven språket efter målgruppen. Dessutom arbetar eleven såväl självständigt som tillsammans med andra för att nå planerade resultat. Resultatet av elevens arbete är **tillfredsställande**.

När eleven samråder med handledare bedömer hon eller han **med viss säkerhet** den egna förmågan och situationens krav.

Betyget D

Elevens kunskaper bedöms sammantaget vara mellan C och E.

Betyget C

Eleven beskriver **utförligt** funktionsprinciper för och konstruktioner av vald lastbilspåbyggnad och utrustning, olika system och komponenter samt hur de samverkar.

Eleven utför, **efter samråd** med handledare, i bekanta situationer enklare montering samt systeminstallation av vald lastbilspåbyggnad och utrustning. Dessutom utför eleven, **efter samråd** med handledare, i bekanta situationer enklare felsökning och reparationer av lastbilspåbyggnaden, komponenter och tillhörande utrustning. Vid reparationer utför eleven, **efter samråd** med handledare, i bekanta situationer den demontering, montering samt justering av komponenter som arbetet kräver.

I arbetet använder eleven **med viss säkerhet** rätt arbetsmetod och med **gott** handlag specialverktyg, verktyg och utrustning. Dessutom använder eleven **med viss säkerhet** manualer, scheman och digitala informationssystem. Eleven arbetar på ett säkert, miljö- och kvalitetsmässigt sätt utifrån lagar och andra bestämmelser samt fordons- eller påbyggnadstillverkarens krav.

När eleven kommunicerar med kunder och arbetskamrater använder eleven **med viss säkerhet** ett yrkesmässigt språk. I kommunikationen med kunden anpassar eleven språket efter målgruppen. Dessutom arbetar eleven såväl självständigt som tillsammans med andra för att nå planerade resultat. Resultatet av elevens arbete är **tillfredsställande**.

När eleven samråder med handledare bedömer hon eller han **med viss säkerhet** den egna förmågan och situationens krav.

Betyget B

| Elevens kunskaper bedöms sammantaget vara mellan A och C.

Betyget A

Eleven beskriver **utförligt och nyanserat** funktionsprinciper för och konstruktioner av vald lastbilspåbyggnad och utrustning, olika system och komponenter samt hur de samverkar.

Eleven utför, **efter samråd** med handledare, i bekanta **men även nya** situationer enklare montering samt systeminstallation av vald lastbilspåbyggnad och utrustning. Dessutom utför eleven, **efter samråd** med handledare, i bekanta **men även nya** situationer enklare felsökning och reparationer av lastbilspåbyggnaden, komponenter och tillhörande utrustning. Vid reparationer utför eleven, **efter samråd** med handledare, i bekanta **men även nya** situationer den demontering, montering samt justering av komponenter som arbetet kräver.

I arbetet använder eleven **med säkerhet** rätt arbetsmetod och med **mycket gott** handlag specialverktyg, verktyg och utrustning. Dessutom använder eleven **med säkerhet** manualer, scheman och digitala informationssystem. Eleven arbetar på ett säkert, miljö- och kvalitetsmässigt sätt utifrån lagar och andra bestämmelser samt fordons- eller påbyggnadstillverkarens krav.

När eleven kommunicerar med kunder och arbetskamrater använder eleven **med säkerhet** ett yrkesmässigt språk. I kommunikationen med kunder anpassar eleven språket efter målgruppen. Dessutom arbetar eleven såväl självständigt som tillsammans med andra för att nå planerade resultat. Resultatet av elevens arbete är **gott**.

När eleven samråder med handledare bedömer hon eller han **med säkerhet** den egna förmågan och situationens krav.

